

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ**

**«Εκλογή μελών προεδρείου
δημοτικού συμβουλίου»**

**Αριθμός Εγκυκλίου: 933
Α.Π.: 96605/29.12.2021**

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	3
2. Υγειονομικά μέτρα.....	3
3. Χρόνος εκλογής - θητεία μελών προεδρείου δημοτικού συμβουλίου.....	4
4. Συγκρότηση προεδρείου δημοτικού συμβουλίου	4
5. Διαδικασία εκλογής	5
5.1 Πρόσκληση	5
5.2. Συνεδρίαση	6
5.3 Εκλογή	7
Α' φάση: ανάδειξη υποψηφίου για κάθε αξίωμα από την οικεία παράταξη:	7
Β' φάση: εκλογή προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα από το σύνολο του δημοτικού συμβουλίου:.....	9
5.4. Περιπτώσεις επανάληψης της εκλογής.....	11
6. Έλεγχος του πρακτικού εκλογής.....	13
7. Κένωση θέσης προεδρείου και εκλογή νέου μέλους.....	14
8. Κωλύματα και ασυμβίβαστα μελών προεδρείου	15
9. Παράρτημα	17
9.1. Ισχύουσα νομοθεσία.....	17
9.2. Υπόδειγμα πρόσκλησης σε ειδική συνεδρίαση για εκλογή μελών προεδρείου δημοτικού συμβουλίου, οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής..	21
9.3 Υπόδειγμα πρακτικού εκλογής μελών προεδρείου δημοτικού συμβουλίου ...	22

1. Εισαγωγή

Το Υπουργείο Εσωτερικών, με την υπ' αρ. 87/59646/20.08.2019 ([Α.Δ.Α.: 9ΥΥΟ465ΧΘ7-ΛΚΑ](#)) εγκύκλιό του, με τίτλο «Εκλογή μελών των προεδρείων στα νέα δημοτικά συμβούλια», παρείχε τις απαραίτητες οδηγίες και διευκρινίσεις για τη διαδικασία ανάδειξης των μελών των προεδρείων των δημοτικών συμβουλίων κατά την έναρξη της αυτοδιοικητικής περιόδου (01.09.2019-31.12.2023).

Ενόψει της λήξης της θητείας των μελών αυτών, κρίνεται σκόπιμη η επικαιροποίηση των ανωτέρω οδηγιών και διευκρινίσεων, προκειμένου τα δημοτικά συμβούλια να διευκολυνθούν στην εκλογή των νέων μελών των προεδρείων τους.

Υπογραμμίζεται ότι η πλήρωση της θέσης του προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα δημοτικού συμβουλίου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη λειτουργία του συλλογικού οργάνου καθ' όλη τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου, προκειμένου αυτό να συνεδριάζει νόμιμα και να λαμβάνει αποφάσεις για τα ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

2. Υγειονομικά μέτρα

Ειδικά για τη συνεδρίαση εκλογής μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής, και προκειμένου να διευκολυνθεί η σχετική διαδικασία, η συμμετοχή των δημοτικών συμβούλων γίνεται με την επίδειξη:

- **πιστοποιητικού εμβολιασμού ή νόσησης, ή**
- **αρνητικού διαγνωστικού ελέγχου νόσησης για COVID-19 (PCR ή rapid test)**

Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται τα προβλεπόμενα υγειονομικά μέτρα (π.χ. ως προς την καταλληλότητα του χώρου, τις αποστάσεις, την ισχύ των πιστοποιητικών κ.λπ.)¹. Αρμόδιο για την τήρηση της εφαρμογής των ανωτέρω είναι το πρόσωπο υπό την προεδρία του οποίου διεξάγεται η συνεδρίαση.

¹ Κατά την ημερομηνία έκδοσης της εγκυκλίου, τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας, για το διάστημα από τις 24 Δεκεμβρίου 2021 έως τις 3 Ιανουαρίου 2022, αποτυπώνονται στην υπό στοιχείο Δ1α/Γ.Π.οικ. 80417/23.12.2021 ([Β' 6214](#)) κοινή υπουργική απόφαση. Ευνόητο είναι ότι, στην περίπτωση ισχύος ειδικότερων ανά περιοχή μέτρων, εφαρμόζονται και τα μέτρα αυτά.

3. Χρόνος εκλογής - Θητεία μελών προεδρείου δημοτικού συμβουλίου

Η εκλογή του νέου προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα δημοτικού συμβουλίου θα λάβει χώρα την **Κυριακή, 9 Ιανουαρίου 2022**². Την ίδια μέρα άρχεται και η θητεία των νέων μελών του προεδρείου, η οποία θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2023³.

4. Συγκρότηση προεδρείου δημοτικού συμβουλίου

Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου συγκροτείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα, ως εξής:

α) Ο πρόεδρος προέρχεται από την παράταξη του εκλεγέντος δημάρχου, είτε αναδείχθηκε πρώτη είτε δεύτερη σε εκλογική δύναμη.

β) Ο αντιπρόεδρος προέρχεται από την παράταξη που αναδείχθηκε, αντίστοιχα, δεύτερη ή πρώτη σε εκλογική δύναμη, αλλά δεν ανέδειξε τον δήμαρχο.

γ) Ο γραμματέας προέρχεται από την τρίτη σε εκλογική δύναμη παράταξη. Σε περίπτωση που στο δημοτικό συμβούλιο εκπροσωπούνται δύο μόνο παρατάξεις, ο γραμματέας προέρχεται από την παράταξη που έχει αναδείξει δήμαρχο⁴.

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στη σειρά των παρατάξεων στο δημοτικό συμβούλιο και συνακόλουθα τη συγκρότηση του προεδρείου, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν τα ακόλουθα:

- Τυχόν αλλαγές στον αριθμό των μελών των παρατάξεων λόγω ανεξαρτητοποιήσεων ή διαγραφών, δεν οδηγεί σε επανακαθορισμό της σειράς τους στο δημοτικό συμβούλιο όπως αυτή έχει διαμορφωθεί με βάση το εκλογικό αποτέλεσμα και τη σχετική απόφαση ανακήρυξης των επιτυχόντων από το Πρωτοδικείο και, επομένως, δεν επηρεάζει τη συγκρότηση του προεδρείου.

² Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 61 του ν. 4873/2021 (Α' 248), με την οποία συμπληρώθηκε το άρθρο 90 του ν. 4804/2021 (Α' 90).

³ Η τρέχουσα θητεία, επομένως, των μελών προεδρείων δημοτικών συμβουλίων λήγει την 8η Ιανουαρίου 2022.

⁴ Άρθρο 64, παρ. 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως ισχύει. Στο Παράρτημα 9.1 της εγκυκλίου παρατίθεται το άρθρο 64 του ν. 3852 2010 στην ισχύουσα μορφή του.

- Αντιθέτως, σε επανακαθορισμό της σειράς των παρατάξεων οδηγεί ενδεχόμενη κατάρτιση σύμπραξης μεταξύ της παράταξης του δημάρχου και λοιπών παρατάξεων του δημοτικού συμβουλίου, εφόσον αυτή έχει λάβει χώρα μέχρι και την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του προεδρείου, δηλαδή μέχρι και τις 9 Ιανουαρίου 2022⁵. Έτσι, αν, για παράδειγμα, η τρίτη σε εκλογική δύναμη παράταξη έχει συμπράξει με αυτή του δημάρχου, ως τρίτη παράταξη νοείται πλέον η παράταξη που αναφέρεται ως τέταρτη στη σχετική απόφαση επικύρωσης της εκλογής που εκδίδει το Πρωτοδικείο⁶ και από την οποία θα προέλθει το πρόσωπο του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου.

5. Διαδικασία εκλογής

5.1 Πρόσκληση

Το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται σε ειδική, **δια ζώσης⁷ συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση⁸ του συμβούλου της παράταξης του δημάρχου⁹, ο οποίος έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους** σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο¹⁰. Σε περίπτωση ισοψηφίας, την πρόσκληση απευθύνει εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην προαναφερόμενη απόφαση. Τυχόν ανεξαρτητοποίηση ή διαγραφή του συμβούλου

⁵ Η, σε περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας, μέχρι τις 16 Ιανουαρίου 2022.

⁶ Σχετ. η αρ. 91/59851/21.08.2019 εγκύκλιος της υπηρεσίας μας ([Α.Δ.Α.: 69ΒΖ465ΧΘ7-Λ65](#)).

⁷ Λόγω της ιδιαιτερότητας της συγκεκριμένης συνεδρίασης, στην οποία λαμβάνει διαδοχικά χώρα με μυστική ψηφοφορία η εκλογή των μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου και εν συνεχεία των μελών της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής του δήμου, καθώς και του γεγονότος ότι και τα ανεμβολίαστα μέλη μπορούν να έχουν φυσική παρουσία κατόπιν διενέργειας διαγνωστικού ελέγχου νόσησης για κορωνοϊό Covid-19, προκρίνεται η διεξαγωγή της δια ζώσης. Ωστόσο, είναι δυνατόν η συνεδρίαση να διεξαχθεί και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο κεφ. Β.2. «Συνεδρίαση συλλογικού οργάνου στην περίπτωση που για τη λήψη απόφασης απαιτείται μυστική ψηφοφορία» της υπ' αρ. 643/69472/24.09.2021 (Α.Δ.Α.: [ΨΕ3846ΜΤΛ6-ΟΡ5](#)) εγκυκλίου του Υπουργείου Εσωτερικών, με τη τήρηση των ισχυουσών, κατά την ημερομηνία διεξαγωγής της υγειονομικών διατάξεων.

⁸ Πρότυπο πρόσκλησης για την ειδική συνεδρίαση εκλογής μελών του προεδρείου, της οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής, παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου.

⁹ Άρθρο 64, παρ. 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

¹⁰ Βλ. άρθρο 44 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 του ν. 4555/2018 (Α' 133) και τροποποιήθηκε από το ν. 4604/2019 (Α' 50), καθώς και άρθρο 36 του ν. 4804/2021 (Α' 90).

αυτού από την παράταξή του δεν του αποστερεί το δικαίωμα σύγκλησης και προεδρίας του συμβουλίου, καθώς η βούληση του νομοθέτη είναι αυτό να γίνεται από το σύμβουλο που κατά τεκμήριο απολαμβάνει την εμπιστοσύνη των δημοτών.

Η πρόσκληση, η οποία έχει ως αποκλειστικό θέμα ημερήσιας διάταξης την εκλογή των μελών του προεδρείου, της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου¹¹, με μέριμνα του αρμόδιου προς τούτο υπαλλήλου, ενώ επιδίδεται ή κοινοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο στους δημοτικούς συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση¹². Αυτό σημαίνει ότι η κοινοποίηση πρέπει να λάβει χώρα το αργότερο μέχρι την Τετάρτη 5 Ιανουαρίου 2022.

Σε περίπτωση που ο πρώτος σε σταυρούς σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού δεν εκδώσει πρόσκληση, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς πρόσκληση, την Κυριακή, 9 Ιανουαρίου 2022, στις 10:00 π.μ., στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου.

5.2. Συνεδρίαση

Στην ειδική συνεδρίαση εκλογής μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής προεδρεύει ο δημοτικός σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, ο οποίος αναθέτει καθήκοντα ειδικού γραμματέα για την τήρηση των πρακτικών της εκλογής, σε έναν από τους υπαλλήλους του δήμου¹³. Αν ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο απουσιάζει ή κωλύεται, προεδρεύει στη συνεδρίαση ο επόμενος κατά σειρά σταυρών προτίμησης σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, όπως προκύπτει από τη σχετική πράξη επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο¹⁴.

Επισημαίνεται ότι η ειδική συνεδρίαση του συμβουλίου για την ανάδειξη των μελών του προεδρείου δεν έχει υποχρεωτικά δημόσιο χαρακτήρα, καθώς συνιστά εσωτερικό λειτουργικό θέμα του κάθε δήμου «χωρίς, όμως, τούτο να αποκλείεται,

¹¹ Δεν απαιτείται ανάρτηση στην ιστοσελίδα του προγράμματος «Διαύγεια».

¹² Άρθρο 67, παρ. 4 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 του ν. 4555/2018 (Α' 133).

¹³ Άρθρο 64, παρ. 1. του ν. 3852/2010 (Α' 87).

¹⁴ Άρθρο 64, παρ. 4. του ν. 3852/2010 (Α' 87).

εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση από το κυρίαρχο όργανο, ήτοι το δημοτικό συμβούλιο»¹⁵.

5.3 Εκλογή

Αφού διαπιστωθεί η ύπαρξη απαρτίας¹⁶, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου εκλέγουν χωριστά για κάθε αξίωμα τα μέλη του προεδρείου με **μυστική ψηφοφορία**¹⁷. Η ψηφοφορία διενεργείται με ψηφοδέλτια στα οποία αναγράφονται τα ονόματα των υποψηφίων¹⁸, ενώ δύνανται να θέσουν υποψηφιότητα όσοι δημοτικοί σύμβουλοι το επιθυμούν, χωρίς την ανάγκη τήρησης ποσόστωσης από τα δύο φύλα, καθώς κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από τις οικείες νομοθετικές διατάξεις.

Ειδικότερα, η διαδικασία για την ανάδειξη του προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου διαρθρώνεται σε δύο φάσεις, ως εξής¹⁹:

Α' φάση: ανάδειξη υποψηφίου για κάθε αξίωμα από την οικεία παράταξη

Στην πρώτη φάση της διαδικασίας εκλογής οι παρατάξεις που δικαιούνται να εκλέξουν μέλος στο προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου διενεργούν ενδοπαραταξιακή ψηφοφορία για την ανάδειξη των υποψηφίων τους για την πλήρωση των αξιωμάτων.

Ο προεδρεύων σύμβουλος καλεί καταρχήν τους δημοτικούς συμβούλους που ανήκουν στην παράταξη του δημάρχου να εκλέξουν με **μυστική ψηφοφορία** έναν εξ αυτών ως προτεινόμενο για το αξίωμα του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Υποψήφιος εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της παράταξης. Εάν κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν συγκεντρώσει

¹⁵ Βλ. αναλυτικά Γνωμ. ΝΣΚ 234/2007, σημείο ΙΙ.γ, υπό στ. ii, σελ. 4.

¹⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 96, παρ. 2 του ν. 3463/2006 (Α' 114), «το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόν το ήμισυ πλέον ενός του αριθμού των μελών του», ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 67, παρ. 10, εδάφιο γ' του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 177, παρ. 1 του ν. 4635/2019 (Α' 167), «τα μέλη του συμβουλίου που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, ακόμα και αν αποχωρήσουν, λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας».

¹⁷ Άρθρο 64, παρ. 3, εδάφιο α' του ν. 3852/2010 (Α' 87).

¹⁸ Ο κάθε σύμβουλος θα λαμβάνει, επομένως, δύο ψηφοδέλτια: ένα ψηφοδέλτιο με τα ονόματα των υποψηφίων στο οποίο θα μπορεί να θέτει μόνο ένα (1) σταυρό προτίμησης και ένα λευκό ψηφοδέλτιο. Στην περίπτωση που δεν τεθεί σταυρός προτίμησης δίπλα από το όνομα μοναδικού υποψηφίου, αυτό προσμετράται υπέρ του υποψηφίου.

¹⁹ Άρθρο 64, παρ. 3 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της παράταξης ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών της παράταξης. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον προεδρεύοντα σύμβουλο.

Έπειτα, ο προεδρεύων σύμβουλος καλεί τους δημοτικούς συμβούλους που ανήκουν στην παράταξη που αναδείχθηκε είτε δεύτερη σε εκλογική δύναμη είτε πρώτη αλλά δεν εξέλεξε δήμαρχο, να εκλέξουν έναν εξ αυτών ως προτεινόμενο για το αξίωμα του αντιπροέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Η διαδικασία εκλογής είναι ίδια με εκείνη που ακολουθείται για την ανάδειξη του υποψηφίου προέδρου του συμβουλίου.

Τέλος, καλούνται οι δημοτικοί σύμβουλοι που ανήκουν στην τρίτη σε εκλογική δύναμη παράταξη να εκλέξουν, ακολουθώντας και πάλι την ίδια διαδικασία, έναν εξ αυτών ως υποψήφιο για το αξίωμα του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου.

Εάν δεν υπάρξει υποψηφιότητα προερχόμενη από την οικεία παράταξη για οποιαδήποτε από τις υπό κάλυψη θέσεις μελών του προεδρείου του συμβουλίου, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, τότε καλείται **το σύνολο του δημοτικού συμβουλίου, προκειμένου να εκλέξει με μυστική ψηφοφορία ένα από τα μέλη του, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν εντάσσονται σε κάποια παράταξη είτε γιατί ανεξαρτητοποιήθηκαν είτε γιατί διαγράφησαν από αυτήν, ως προτεινόμενο για το αξίωμα για το οποίο δεν τέθηκε υποψηφιότητα**²⁰. Υποψήφιος στην περίπτωση αυτή εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Εάν κανείς από τους συμβούλους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων συμβούλων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών του συμβουλίου. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον προεδρεύοντα σύμβουλο.

²⁰ Άρθρο 64, παρ. 3, περ. γ, τελευταίο εδάφιο του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Στο σημείο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα:

- ο προεδρεύων σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την επίσπευση όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών, καθώς και για την τήρηση της νομιμότητας και της ευταξίας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.
- οι σχετικές διαδικασίες δεν είναι απαραίτητο να λάβουν χώρα κατ' ανάγκη σε διαφορετικό ή διακριτό χώρο της αίθουσας συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου, καθώς κάτι τέτοιο σε πολλές περιπτώσεις δεν εφικτό.
- υποψήφιοι για τα υπό κάλυψη αξιώματα μπορεί να αναδειχθούν και οι σύμβουλοι που τυχόν απουσιάζουν από τη συνεδρίαση αυτή, για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον έχουν εκδηλώσει τη σχετική βούλησή τους με έγγραφο που κατατίθεται στο πρωτόκολλο του οικείου δήμου.
- σε περίπτωση που κατά το πρώτο στάδιο υποβάλλεται μία μόνο υποψηφιότητα για κάποιο από τα αξιώματα του προεδρείου, η υποψηφιότητα αυτή προάγεται στο δεύτερο στάδιο της διαδικασίας χωρίς να προηγείται ενδοπαραταξιακή ψηφοφορία²¹.
- οι ενδοπαραταξιακές ψηφοφορίες για την εκλογή των προτεινόμενων μελών του προεδρείου του συμβουλίου λαμβάνουν χώρα υποχρεωτικά, δίχως να είναι επιτρεπτή η εξωτερίκευση προ-ειλημμένων αποφάσεων από τα μέλη των παρατάξεων.

Β' φάση: εκλογή προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα από το σύνολο του δημοτικού συμβουλίου

Στη φάση αυτή, **το σύνολο των δημοτικών συμβούλων** καλείται να επικυρώσει την εκλογή των υποψηφίων για κάθε αξίωμα που έχουν προκύψει από την πρώτη φάση. Είναι δυνατόν, ωστόσο, κατά το δεύτερο αυτό στάδιο εκλογής να υποβληθεί πρόταση για υποψηφιότητα διαφορετική από αυτή που έχει προκύψει κατά το προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, τηρουμένων των προϋποθέσεων αναφορικά με την παράταξη από την οποία θα πρέπει να προέρχεται ο υποψήφιος ανάλογα με τη θέση που διεκδικεί. Οι δημοτικοί σύμβουλοι δύνανται δηλαδή, είτε

²¹ Βλ. 64, παρ. 3, προτελευταίο εδάφιο του ν. 3852/2010 (Α' 87).

να θέσουν οι ίδιοι υποψηφιότητα είτε να προταθούν από άλλα μέλη του συμβουλίου ως υποψήφιοι για την πλήρωση θέσης μέλους του προεδρείου. Εξυπακούεται ότι η πρόταση υποψηφίου, προκειμένου να οδηγήσει σε ψηφοφορία προϋποθέτει τη ρητή και ανεπιφύλακτη συναίνεση του προταθέντος²².

Ο προεδρεύων δημοτικός σύμβουλος πρέπει, επομένως, κατά την έναρξη της δεύτερης φάσης, να καλέσει τα μέλη του συμβουλίου να υποβάλουν, ενδεχομένως, διαφορετικές προτάσεις υποψηφιότητας. Η διαδικασία στη συνέχεια διαμορφώνεται ως εξής:

Αν δεν υποβληθεί υποψηφιότητα διαφορετική από αυτή που έχει προκύψει από την πρώτη φάση της διαδικασίας για την πλήρωση της θέσης του προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα, το δημοτικό συμβούλιο **επικυρώνει με μυστική ψηφοφορία²³ την εκλογή των υποψήφιων που αναδείχθηκαν από την πρώτη φάση. Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση αυτή, οι υποψήφιοι για τα αξιώματα που αναδείχθηκαν από την πρώτη φάση, εκλέγονται στη δεύτερη φάση έστω κι αν οι ψήφοι που λάβουν είναι λιγότερες από τα λευκά ψηφοδέλτια²⁴.**

Αν υποβληθεί υποψηφιότητα διαφορετική από αυτή που έχει προκύψει από την πρώτη φάση της διαδικασίας, διεξάγεται εκλογή με μυστική ψηφοφορία²⁵ μεταξύ των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Το κάθε αξίωμα διεκδικεί ο υποψήφιος που αναδείχθηκε κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας και αυτός ή αυτοί που προέκυψαν κατά το δεύτερο στάδιο. **Σύμβουλος που έθεσε υποψηφιότητα κατά τη δεύτερη φάση εκλέγεται, μόνο αν λάβει τα 2/3 του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου** (στον πίνακα που παρατίθεται προσδιορίζεται ο απαιτούμενος αριθμός ψήφων στην περίπτωση αυτή με βάση το μέγεθος του δημοτικού συμβουλίου). **Διαφορετικά, εκλέγεται ο υποψήφιος που αναδείχθηκε υποψήφιος στην πρώτη φάση, ακόμα κι αν λάβει λιγότερες ψήφους από τον συνυποψήφιό του.**

²² Η συναίνεση δύναται να είναι προφορική, αρκεί να καταγραφεί στα πρακτικά.

²³ Άρθρο 64, παρ. 3, πρώτο εδάφιο και άρθρο 64, παρ. 3, περ δ, δεύτερο εδάφιο του ν. 3852/2010 (Α' 87).

²⁴ Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του ν. 4555/2018, άρθρο 71, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 64 του ν. 3852/2010 (Α' 87), οι υποψήφιοι για τα αξιώματα που αναδείχθηκαν κατά τη διαδικασία της πρώτης φάσης, εκλέγονται στη β' φάση, «έστω κι αν οι θετικές ψήφοι είναι λιγότερες από τις αρνητικές, εκτός αν υπάρξει διαφορετική πρόταση».

²⁵ Άρθρο 64, παρ. 3, πρώτο εδάφιο και παρ. 3, περ δ, δεύτερο εδάφιο του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Απαιτούμενος αριθμός ψήφων για την εκλογή υποψηφίου ο οποίος προτείνεται <u>κατευθείαν</u> στο β' στάδιο εκλογής	
Αριθμός δημοτικών συμβούλων	Απαιτούμενος αριθμός ψήφων
13	9
17	11
21	14
27	18
33	22
41	27
45	30
49	33

5.4. Περιπτώσεις επανάληψης της εκλογής

Εάν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο, κατά τη διαδικασία που περιγράφηκε ανωτέρω, ή εάν η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν διαπιστώθηκε απαρτία, η ανωτέρω διαδικασία επαναλαμβάνεται την Κυριακή, 16 Ιανουαρίου 2022²⁶. Υπογραμμίζεται ότι η επαναληπτική διαδικασία εκλογής λαμβάνει χώρα μόνο για τα μέλη του προεδρείου των οποίων η εκλογή δεν επιτεύχθηκε κατά την πρώτη συνεδρίαση²⁷.

Την πρόσκληση στους συμβούλους για την εκλογή των μελών του προεδρείου που δεν εξελέγησαν απευθύνει ο σύμβουλος του συνδυασμού του δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης του αποτελέσματος της εκλογής από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, ο οποίος και προεδρεύει στη συνεδρίαση, ανεξάρτητα από το αν έχει επιτευχθεί η εκλογή του προέδρου του συμβουλίου κατά την πρώτη συνεδρίαση. Το ανωτέρω πρέπει να γίνει δεκτό, διότι δεν έχει λάβει ακόμη χώρα η πλήρης συγκρότηση του προεδρείου, κάτι το οποίο

²⁶ Άρθρο 64, παρ. 5, πρώτο εδάφιο του ν. 3852/2010 (Α' 87).

²⁷ Στην επαναληπτική διαδικασία εκλογής λαμβάνει χώρα και η εκλογή των μελών της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής, καθώς αυτή έπεται της ολοκλήρωσης της εκλογής προεδρείου.

επιτυγχάνεται μέσω της εκλογής όλων των μελών του. Στην περίπτωση που δεν αποσταλεί πρόσκληση, το συμβούλιο συνέρχεται στις 10.00 π.μ. την Κυριακή, 16 Ιανουαρίου 2022.

Αν και στην επαναληπτική συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή αν η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται, κατά πλάσμα δικαίου, οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης από την αντίστοιχη παράταξη, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν πλέον σύμβουλοι που να ανήκουν στις ανωτέρω παρατάξεις, οι θέσεις που δεν δύνανται να καλυφθούν αποδίδονται στους συμβούλους της παράταξης του δημάρχου, που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης²⁸, όπως αυτοί αναγράφονται στη δικαστική απόφαση επικύρωσης της εκλογής²⁹.

Επισημαίνεται ότι, αποκλειστικά για τους λοιπούς συνδυασμούς, πλην εκείνου του δημάρχου, ως σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τις περισσότερες ψήφους προτίμησης νοούνται οι υποψήφιοι δήμαρχοι των συνδυασμών. Επίσης, ότι στην περίπτωση που παρατάξεις έχουν συμπράξει με την παράταξη του δημάρχου, και με δεδομένο ότι αυτές νοούνται ως ενιαία παράταξη³⁰, αυτήν με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος, οι σύμβουλοι με τους περισσότερους σταυρούς θα προέλθουν από την ενιαία παράταξη.

Στην περίπτωση της κατά πλάσμα δικαίου εκλογής μέλους του δημοτικού συμβουλίου, ο προεδρεύων εκδίδει πράξη με την οποία διαπιστώνει την εκλογή π.χ. του πρώτου σε σταυρούς συμβούλου της τρίτης παράταξης ως γραμματέα. Σε περίπτωση που ο σύμβουλος αυτός δεν επιθυμεί να καταλάβει το αξίωμα, παραιτείται³¹ και εκδίδεται νέα διαπιστωτική πράξη με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή του επόμενου κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης συμβούλου της ίδιας

²⁸ Από το σύνολο των διατάξεων του άρθρου 64, παρ. 5 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως ισχύει, καθίσταται πρόδηλη η βούληση του νομοθέτη να εξασφαλίσει το κατά το μέτρο του δυνατού σύντομο ορισμό των μελών του προεδρείου, ώστε να μην παρατείνεται επί μακρόν η εκκρεμότητα συγκρότησης του δημοτικού συμβουλίου σε σώμα.

²⁹ Βλ. άρθρο 64, παρ. 5, τελευταίο εδάφιο. του ν. 3852/2010 (Α' 87).

³⁰ Άρθρο 66, παρ. 7 του ν. 3852/2010 (Α' 87): «...Από την κατάθεση του πρακτικού, οι συμπράττουσες παρατάξεις λογίζονται ενιαία παράταξη, η οποία υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμπραττουσών παρατάξεων και λογίζεται ως η παράταξη με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος, για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων...».

³¹ Για λόγους συντόμευσης της διαδικασίας, ο σύμβουλος θα μπορούσε και πριν την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης να δηλώσει εγγράφως τη βούλησή του να μην αποδεχθεί τη θέση.

παράταξης στη θέση του γραμματέα. Η παραπάνω διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν, με ευθύνη όλων των εμπλεκόμενων, προκειμένου να συγκροτηθεί το προεδρείο και το δημοτικό συμβούλιο να λειτουργήσει νομίμως.

6. Έλεγχος του πρακτικού εκλογής

Το πρακτικό εκλογής³² διαβιβάζεται από τον προεδρεύοντα της ειδικής συνεδρίασης μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον κατά τόπο αρμόδιο Επόπτη Ο.Τ.Α.³³, ο οποίος, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη³⁴, αποφαινεται με την έκδοση ειδικής πράξης μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής³⁵. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. ελέγχει τη νομιμότητα της εκλογής³⁶ και εφόσον κρίνει ότι αυτή δεν είναι νόμιμη, την ακυρώνει, προκειμένου να επαναληφθεί η διαδικασία της εκλογής, την πρώτη Κυριακή³⁷ μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης³⁸. Σημειώνεται ότι για την εκλογή του νέου μέλους του προεδρείου, του οποίου η εκλογή ακυρώθηκε, ακολουθείται και πάλι η ίδια διαδικασία, κατόπιν πρόσκλησης του πρώτου σε σταυρούς συμβούλου της παράταξης του δημάρχου, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο, ο οποίος και προεδρεύει στη συνεδρίαση. Υποψήφιος μπορεί να είναι ξανά ο ίδιος σύμβουλος, του οποίου η εκλογή ακυρώθηκε.

³² Πρότυπο πρακτικού εκλογής μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου.

³³ Μεταβατικά, μέχρι την ίδρυση των οικείων ΑΥΕ ΟΤΑ, στον Συντονιστή της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Βλ. άρθρο 5, παρ. 8 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

³⁴ Η προσφυγή ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών, η οποία άρχεται από την επομένη ημέρα διενέργειας της εκλογής. Στην περίπτωση αυτή, ο Επόπτης Ο.Τ.Α. αποφαινεται εντός πέντε (5) ημερών από την επόμενη κατάθεσης της προσφυγής.

³⁵ Άρθρο 64, παρ. 6 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

³⁶ Κατ' αντιστοιχία, θα πρέπει να δεχτούμε ότι, στην περίπτωση της κατά πλάσμα εκλογής μέλους προεδρείου, η πράξη με την οποία διαπιστώνεται ότι μέλος του δημοτικού συμβουλίου καταλαμβάνει τη θέση προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου, κοινοποιείται άμεσα στον Επόπτη Ο.Τ.Α. ο οποίος καλείται να επικυρώσει τη νομιμότητα της διαδικασίας.

³⁷ Δεν είναι επομένως απαραίτητη, στην περίπτωση αυτή, η τήρηση της προθεσμίας των τριών (3) ημερών που απαιτείται για την κοινοποίηση της πρόσκλησης στους δημοτικούς συμβούλους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 67, παρ. 4 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

³⁸ Βλ. άρθρο 64, παρ. 7 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση ακύρωσης της εκλογής μέλους ή μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, η, τυχόν, εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής, δεν πάσχει ακυρότητας εξ' αυτού και μόνο του λόγου.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων οφείλουν να ολοκληρώσουν τον έλεγχο των πρακτικών εκλογής το συντομότερο δυνατό κι όχι πέραν του πενθημέρου που προβλέπει ο νόμος. Κατά της απόφασης του Επόπτη Ο.Τ.Α. χωρεί προσφυγή ενώπιον της επιτροπής του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114)³⁹. Δέον είναι το δημοτικό συμβούλιο να αναμένει την ολοκλήρωση του ελέγχου των πρακτικών εκλογής του πριν συγκληθεί σε συνεδρίαση.

7. Κένωση θέσης προεδρείου και εκλογή νέου μέλους

Σε περίπτωση που μέλος του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου επιθυμεί να παραιτηθεί, υποβάλει την παραίτησή του στο δημοτικό συμβούλιο και αυτή γίνεται οριστική, όταν πληρωθεί η αντίστοιχη θέση⁴⁰. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος, ενώ μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο ή σε άλλο αξίωμα του προεδρείου μέσα στην ίδια θητεία. Υπογραμμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας⁴¹, η δήλωση παραίτησης πρέπει να διατυπώνεται κατά τρόπο σαφή, ώστε να προκύπτει η βούληση του προσώπου να αποχωρήσει από το αιρετό αξίωμα. Για την κάλυψη της κενωθείσας θέσης, το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει άμεσα, την πρώτη Κυριακή μετά την παραίτηση⁴², ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του. Στη συνεδρίαση αυτή το συμβούλιο αποδέχεται υποχρεωτικά την παραίτηση και στη συνέχεια, προβαίνει στην εκλογή νέου μέλους του προεδρείου, κατά τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία που ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 64 του ν. 3852/2010⁴³, και αναλύονται στην παρούσα εγκύκλιο⁴⁴. Μέχρι την αποδοχή της παραίτησης το μέλος του προεδρείου συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του.

Σε περίπτωση που μείνει κενή η θέση του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου, λόγω παραίτησης από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου, ανεξαρτητοποίησης ή

³⁹ Βλ. ΣτΕ 1950/2019.

⁴⁰ Άρθρο 64, παρ. 8 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

⁴¹ Ενδεικτικά, ΣτΕ 1928/2017.

⁴² Δεν είναι, επομένως, απαραίτητη, στην περίπτωση αυτή, η τήρηση της προθεσμίας των τριών (3) ημερών που απαιτείται για την κοινοποίηση της πρόσκλησης στους δημοτικούς συμβούλους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 67, παρ. 4 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

⁴³ Όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 71 του ν. 4555/2018 (Α' 133).

⁴⁴ Βλ. επίσης, την υπ' αρ. 6/2018 (Α.Δ.Α.: [Ψ1ΡΔ465ΧΘ7-Ε11](#)) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, με θέμα «Αποδοχή αίτησης παραίτησης από το αξίωμα του Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου».

διαγραφής από την παράταξή του, έκπτωσης ή θανάτου, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται σε ειδική συνεδρίαση για να εκλέξει νέο πρόεδρο, την πρώτη Κυριακή μετά την κένωση της θέσης, μετά την πρόσκληση του πρώτου σε σταυρούς συμβούλου του συνδυασμού του δημάρχου που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης⁴⁵. Αντίστοιχα, σε περίπτωση που μείνει κενή η θέση αντιπροέδρου ή γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου για τους προαναφερθέντες λόγους, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται για την αντικατάστασή τους ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι, σε περίπτωση που μία ή περισσότερες παρατάξεις συμπράξουν με την παράταξη του δημάρχου μετά την εκλογή προέδρου, αντιπροέδρου και γραμματέα στις 9 Ιανουαρίου 2022⁴⁶, δεν επέρχεται αυτοδίκαια, κατά τη στιγμή της σύμπραξης, αντικατάσταση των μελών του προεδρείου. Αν, ωστόσο, προκύψει εκ των υστέρων η ανάγκη νέας εκλογής μέλους προεδρείου (π.χ. κατόπιν παραίτησης, ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφής), για την κάλυψη της θέσης θα ληφθεί υπόψη η σειρά των παρατάξεων στο δημοτικό συμβούλιο, όπως αυτή επαναπροσδιορίστηκε μετά την κατάρτιση της σύμπραξης.

8. Κωλύματα και ασυμβίβαστα μελών προεδρείου

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010, ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου δεν δύναται να οριστούν αντιδήμαρχοι, ενώ τα αξιώματα αυτά του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου δεν συνιστούν κώλυμα εκλογής στην οικονομική επιτροπή και επιτροπή ποιότητας ζωής του δήμου αλλά και ορισμού προέδρου δημοτικού νομικού προσώπου.

Οι αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου, παρακαλούνται να την κοινοποιήσουν, με κάθε πρόσφορο μέσο, στους επικεφαλής των οικείων παρατάξεων.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@ypes.gr, καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

⁴⁵ Σε περίπτωση ισοψηφίας, συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

⁴⁶ Ή, σε περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας, στις 16 Ιανουαρίου 2022.

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	213 136 4337
Γαλάνης Κώστας	213 136 4348
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Ζαγορίτης Λάζαρος	213 1364332
Μπουδούρης Γιώργος	213 136 4362
Νάσaina Δέσποινα	213 136 4378
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr>.

Ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών και Οργάνωσης

Μιχάλης Ι. Σταυριανουδάκης

Αποδέκτες

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
2. Δήμοι της Χώρας

Κοινοποίηση

1. Κ.Ε.Δ.Ε.
2. Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης

9. Παράρτημα

9.1. Ισχύουσα νομοθεσία

Άρθρο 64 ν. 3852/2010⁴⁷ - Εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου

1. Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου εκλέγεται για διετή θητεία το πρώτο και το τρίτο έτος της δημοτικής περιόδου. Την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του έτους έναρξης της δημοτικής περιόδου και την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του τρίτου έτους αυτής, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται προς τούτο, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού του εκλεγέντος δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, ο οποίος αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε έναν από τους υπαλλήλους του δήμου. Κατά την πρώτη εφαρμογή της περίπτωσης δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 9, η κατά τα προηγούμενα εδάφια σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου δύναται να λάβει χώρα την επόμενη Κυριακή από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Συγκλήσεις δημοτικών συμβουλίων για την εκλογή προεδρείου και των λοιπών συλλογικών οργάνων που έλαβαν χώρα την 1η Σεπτεμβρίου 2019, θεωρούνται νόμιμες.

2. Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου συγκροτείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα, ως εξής:

α) Ο πρόεδρος προέρχεται από την παράταξη του εκλεγέντος δημάρχου, είτε αναδείχθηκε πρώτη είτε δεύτερη σε εκλογική δύναμη.

β) Ο αντιπρόεδρος προέρχεται από την παράταξη που αναδείχθηκε, αντίστοιχα, δεύτερη ή πρώτη σε εκλογική δύναμη, αλλά δεν ανέδειξε τον δήμαρχο.

γ) Ο γραμματέας προέρχεται από την τρίτη σε εκλογική δύναμη παράταξη. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν άλλες παρατάξεις, πλην αυτών των περιπτώσεων α' και β', ο γραμματέας προέρχεται από την παράταξη της περίπτωσης α'.

⁴⁷Το άρθρο 64 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαταστάθηκε με το άρθρο 71 του ν. 4555/2018 (Α' 133) και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 5, παρ. 6 του ν. 4623/2019 (Α' 134), 10, παρ. 2 του ν. 4625/2019 (Α' 139) και 99 του ν. 4876/2021 (Α' 251).

3. Ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου εκλέγονται κατά τη συνεδρίαση της παραγράφου 1, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Πρώτα καλούνται οι δημοτικοί σύμβουλοι που ανήκουν στην παράταξη του δημάρχου και εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία έναν εξ αυτών ως προτεινόμενο για το αξίωμα του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Υποψήφιος για το αξίωμα αυτό εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της παράταξης. Εάν κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της παράταξης ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Την κλήρωση διενεργεί ο προεδρεύων σύμβουλος.

β) Έπειτα καλούνται οι δημοτικοί σύμβουλοι που ανήκουν στην παράταξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 και εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία έναν εξ αυτών ως προτεινόμενο για το αξίωμα του αντιπροέδρου του δημοτικού συμβουλίου, με την ίδια διαδικασία.

γ) Εν συνεχεία καλούνται οι δημοτικοί σύμβουλοι που ανήκουν στην παράταξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 και εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία έναν εξ αυτών ως προτεινόμενο για το αξίωμα του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου, με την ίδια διαδικασία.

Στην περίπτωση ενός μόνο υποψηφίου για κάποιο από τα αξιώματα του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, αυτός είναι ο υποψήφιος που προτείνεται από την παράταξη.

Σε περίπτωση που για οποιαδήποτε από τις ανωτέρω θέσεις δεν υπάρξει υποψηφιότητα προερχόμενη από την αντίστοιχη παράταξη, τότε καλείται το σύνολο του σώματος, προκειμένου να εκλέξει μεταξύ του συνόλου των δημοτικών συμβούλων τον προτεινόμενο για το αξίωμα για το οποίο ελλείπει υποψήφιος, με την διαδικασία της περίπτωσης Α'.

δ) Μετά την εκλογή του προτεινόμενου υποψηφίου για καθένα από τα αξιώματα του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, το δημοτικό συμβούλιο καλείται να

επικυρώσει με ψηφοφορία την εκλογή του υποδειχθέντος υποψηφίου για κάθε αξίωμα.

Ο υποδειχθείς υποψήφιος για κάθε αξίωμα θεωρείται ότι εκλέχθηκε, αν δεν υποβληθεί διαφορετική πρόταση ή εάν καμία από τις διαφορετικές προτάσεις που τυχόν υποβληθούν, σύμφωνα με την παράγραφο 2, κατά τη μυστική ψηφοφορία που διεξάγεται και στην οποία μετέχει και ο αρχικώς υποδειχθείς υποψήφιος, δεν καταφέρει να συγκεντρώσει τα δύο τρίτα (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

4. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν συγκληθεί, όπως ορίζει η παράγραφος 1, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση, για την πρώτη θητεία του Προέδρου δημοτικού συμβουλίου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του έτους έναρξης της δημοτικής περιόδου, στις 10:00 π.μ., στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου και, για τη δεύτερη θητεία του Προέδρου δημοτικού συμβουλίου, την πρώτη Κυριακή του μηνός Ιανουαρίου του τρίτου έτους αυτής, στις 10:00 π.μ., στη αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφησε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.

5. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται, ανάλογα με την περίπτωση, οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε, από την αντίστοιχη παράταξη σύμφωνα με την παράγραφο 2. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι των παρατάξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, οι θέσεις καταλαμβάνονται από τους συμβούλους της παράταξης του δημάρχου, που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση.

6. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Επόπτη Ο.Τ.Α., ο οποίος, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιόν του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής

προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαινεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

7. Αν ακυρωθεί οποιαδήποτε εκλογή για τα ανωτέρω αξιώματα, επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης.

8. Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου, αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση, ενώ το μέλος του προεδρείου συνεχίζει, έως τότε, να ασκεί τα καθήκοντά του. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος. Το δημοτικό συμβούλιο σε συνεδρίασή του, κατόπιν πρόσκλησης του προέδρου του, η οποία πραγματοποιείται την πρώτη Κυριακή μετά την υποβολή της παραίτησης, προβαίνει, κατά περίπτωση, στην εκλογή νέου προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα.

Αν μείνει κενή η θέση αντιπροέδρου και γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου, λόγω ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφής από την παράταξη, παραίτησης από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου, έκπτωσης ή θανάτου, η εκλογή νέου μέλους πραγματοποιείται την πρώτη Κυριακή από την κένωση της θέσης, κατόπιν πρόσκλησης του προέδρου. Στην περίπτωση κένωσης της θέσης του προέδρου, για τους προαναφερόμενους λόγους, την πρόσκληση εκδίδει ο σύμβουλος του συνδυασμού του εκλεγέντος δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

9. Η εκλογή στη θέση του αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου δεν συνεπάγεται κώλυμα συμμετοχής στις επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου.

9.2. Υπόδειγμα πρόσκλησης σε ειδική συνεδρίαση για εκλογή μελών προεδρείου δημοτικού συμβουλίου, οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ
ΔΗΜΟΣ

....., /01/2022
 Α.Π.

Προς:

1. Δήμαρχο, κο
2. Μέλη δημοτικού συμβουλίου

ΘΕΜΑ: «Πρόσκληση σε ειδική συνεδρίαση για την εκλογή των μελών προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής.»

Παρακαλείσθε όπως προσέλθετε στο δημοτικό κατάστημα (Ταχ. διεύθυνση: ...) την Κυριακή, 9 Ιανουαρίου 2022 και ώρα, σε ειδική, δια ζώσης συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου, με θέμα ημερήσιας διάταξης «Εκλογή μελών προεδρείου, οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 64, 67 και 74 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Ο προεδρεύων σύμβουλος

(υπογραφή)

Ονοματεπώνυμο

9.3 Υπόδειγμα πρακτικού εκλογής μελών προεδρείου δημοτικού συμβουλίου⁴⁸

Πρακτικό αριθμ.

Την 2021, ημέρακαι ώραστ.....(τόπος) το δημοτικό συμβούλιο συνήλθε στο δημοτικό κατάστημα σε τακτική, ειδική, δια ζώσης συνεδρίαση, κατόπιν της υπ' αρ. πρόσκλησης του πρώτου σε σταυρούς συμβούλου του συνδυασμού του δημάρχου η οποία γνωστοποιήθηκε στον δήμαρχο και σε καθέναν από τους δημοτικούς συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67, παρ. 4 του ν. 3852/2010.

Στη συνεδρίαση παρευρέθηκε ο δήμαρχος κ.

Επίσης, προσήλθαν και παρέστησαν, οι κάτωθι δημοτικοί σύμβουλοι:

1.
2.
3.
-

κ.ο.κ.

Δεν προσήλθαν, μολονότι προσκλήθηκαν νόμιμα, οι παρακάτω:

4.
5.

κ.ο.κ.

Ο προεδρεύων σύμβουλος ανέθεσε καθήκοντα ειδικού γραμματέα για την τήρηση των πρακτικών της εκλογής στον/ στην κ./ κα, υπάλληλο με βαθμότου δήμου.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία με την παρουσία μελών από συνολικά μέλη, ο προεδρεύων σύμβουλος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης, καλώντας τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου να προβούν στην εκλογή των μελών του προεδρείου του

⁴⁸ Επισημαίνεται ότι το πρακτικό αυτό συμπεριλαμβάνει την εκλογή μελών οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής του δήμου, η οποία δεν περιγράφεται εδώ, καθώς δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας εγκυκλίου.

δημοτικού συμβουλίου για το χρονικό διάστημα από 09.01.2022 έως 31.12.2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του ν. 3852/2010.

Στη συνέχεια, ενημέρωσε το δημοτικό συμβούλιο ότι ο πρόεδρος εκλέγεται από την παράταξη του δημάρχου, ο αντιπρόεδρος από την παράταξη που αναδείχθηκε δεύτερη σε εκλογική δύναμη⁴⁹ και ο γραμματέας από την παράταξη που αναδείχθηκε τρίτη σε εκλογική δύναμη.

Α' φάση: ανάδειξη υποψηφίου για κάθε αξίωμα από την οικεία παράταξη

Ο προεδρεύων σύμβουλος κάλεσε τους συμβούλους της δημοτικής παράταξης του δημάρχου να αποσυρθούν (προς το δεξιό μέρος της αίθουσας), ώστε να αναδείξουν τον υποψήφιο πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64, παρ. 2 του ν. 3852/2010. Ταυτόχρονα, κάλεσε τα μέλη της παράταξης που αναδείχθηκε δεύτερη σε εκλογική δύναμη να αποσυρθούν (προς το αριστερό μέρος της αίθουσας) και να αναδείξουν τον υποψήφιο αντιπρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου με την ίδια διαδικασία. Τέλος, κάλεσε τα μέλη της παράταξης που αναδείχθηκε τρίτη σε εκλογική δύναμη να αποσυρθούν (στο κέντρο της αίθουσας) και να αναδείξουν τον υποψήφιο γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου, με την ίδια διαδικασία.

Μετά το πέρας των σχετικών διαδικασιών, ο προεδρεύων σύμβουλος ανακοίνωσε τα εξής:

Από την παράταξη του δημάρχου αναδείχθηκε ως υποψήφια για τη θέση προέδρου η δημοτική σύμβουλος κα, καθόσον συγκέντρωσε κατά την τρίτη μυστική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία του συνόλου των μελών της παράταξης (ήτοι ψήφους έναντι ψήφων που έλαβε ο συνυποψήφιος της κ.). Από τη δεύτερη σε εκλογική δύναμη παράταξη αναδείχθηκε ως υποψήφιος για τη θέση αντιπροέδρου του δημοτικού συμβουλίου, ο δημοτικός σύμβουλος κ., καθόσον συγκέντρωσε κατά την πρώτη μυστική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της παράταξης (ήτοι ψήφοι επί συνόλου μελών. Ο συνυποψήφιος του κ. συγκέντρωσε ψήφους).

⁴⁹ Η, αναλόγως την περίπτωση, πρώτη σε εκλογική δύναμη, αλλά δεν εξέλεξε δήμαρχο.

Από την τρίτη σε εκλογική δύναμη παράταξη αναδείχθηκε ομόφωνα ως μοναδικός υποψήφιος για τη θέση του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου ο κ.

Β' φάση: επικύρωση εκλογής από το σύνολο του δημοτικού συμβουλίου

Ο προεδρεύων σύμβουλος ενημέρωσε κατόπιν ότι, αφού ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκλογής του προτεινόμενου υποψηφίου για καθένα από τα αξιώματα του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, το σύνολο των δημοτικών συμβούλων καλείται να επικυρώσει με μυστική ψηφοφορία την εκλογή του υποψηφίου για κάθε αξίωμα που αναδείχθηκε κατά την πρώτη φάση της διαδικασίας. Παράλληλα, γνωστοποίησε ότι υπάρχει η δυνατότητα, στη δεύτερη αυτή φάση, να υποβληθεί άλλη υποψηφιότητα, πέραν αυτής που έχει ήδη προκύψει κατά το προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας. Διευκρίνισε, επίσης, ότι η εκλογή των υποψηφίων για κάθε αξίωμα που προέκυψαν από την πρώτη φάση επικυρώνεται από το δημοτικό συμβούλιο, αν δεν υποβληθεί στη δεύτερη φάση άλλη υποψηφιότητα ή εάν καμία από τις υποψηφιότητες που τυχόν υποβληθούν δεν καταφέρει να συγκεντρώσει τα δύο τρίτα (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου κατά τη μυστική ψηφοφορία που διεξάγεται και στην οποία μετέχει και ο αρχικά αναδειχθείς υποψήφιος ή υποψήφια⁵⁰. Για το λόγο αυτό, κάλεσε τα μέλη των παρατάξεων να υποβάλλουν τυχόν διαφορετικές προτάσεις υποψηφιότητας.

Κατόπιν τοποθέτησης συμβούλων της παράταξης του δημάρχου, ο προεδρεύων σύμβουλος ενημέρωσε ότι τέθηκε μία νέα υποψηφιότητα, αυτή του κ. για τη θέση του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου, και κάλεσε το σύνολο του δημοτικού συμβουλίου σε μυστική ψηφοφορία, προκειμένου να εκλέξει στο αξίωμα τον κ. ή την προερχόμενη από την πρώτη φάση υποψήφια κα Μετά το πέρας της ψηφοφορίας, ο προεδρεύων ανακοίνωσε ότι ο κος συγκέντρωσε επί (...) ψηφισάντων, (...) σταυρούς προτίμησης έναντι..... (...) ψήφων που έλαβε η συνυποψήφια του. Δεν κατάφερε, επομένως, να συγκεντρώσει τα δύο τρίτα (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου, οπότε πρόεδρος εκλέγεται η κα.

⁵⁰ Βλ. άρθρο 64, παρ. 3, περ. δ,' δεύτερο εδάφιο του ν. 3852/2010, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 71 του ν. 4555/2018.

Ακολούθως, ο προεδρεύων δημοτικός σύμβουλος, δεδομένου ότι δεν υπήρξε διαφορετική πρόταση για το αξίωμα του αντιπροέδρου, κάλεσε τα μέλη του συμβουλίου να επικυρώσουν, με μυστική ψηφοφορία, την εκλογή του υποψήφιου αντιπροέδρου κ., ο οποίος έλαβε θετικές ψήφους, ενώ ευρέθησαν και λευκά ψηφοδέλτια. Επομένως, ο ανωτέρω δημοτικός σύμβουλος εξελέγη αντιπρόεδρος του δημοτικού Συμβουλίου.

Τέλος, ο προεδρεύων δημοτικός σύμβουλος, δεδομένου ότι δεν υπήρξε διαφορετική πρόταση για το αξίωμα του γραμματέα, κάλεσε τα μέλη του συμβουλίου να επικυρώσουν, με μυστική ψηφοφορία, την εκλογή του υποψήφιου γραμματέα κ., ο οποίος έλαβε θετικές ψήφους, ενώ ευρέθησαν και λευκά ψηφοδέλτια. Επομένως, ο ως άνω δημοτικός σύμβουλος εξελέγη γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου.

Κατόπιν των ανωτέρω και μετά το πέρας της αναφερόμενης διαδικασίας, ανακοινώθηκε από τον προεδρεύοντα η νέα σύνθεση του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, η οποία έχει ως εξής:

Πρόεδρος:

Αντιπρόεδρος:

Γραμματέας:.....

Στη συνέχεια, ο προεδρεύων σύμβουλος κάλεσε το δημοτικό συμβούλιο να προβεί στην εκλογή των μελών της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής.

.....

Ο προεδρεύων σύμβουλος

Τα μέλη

(σφραγίδα - υπογραφή)

(ονοματεπώνυμο)